

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi Kehitysaluerahasto Oy:n myöntämien niiden luottojen yhteismäärän ylärajaa, jotka voivat enintään kuulua valtioneuvoston yhtiölle antaman

luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Valtioneuvosto on Kehitysaluerahasto Oy:stä annetun lain (65/71) 11 §:n nojalla voinut antaa sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle määräämillään ehdoilla sen luotonantotoiminnassa mahdollisesti syntyviä luottotappioita. Vuoden 1989 alusta lukien on luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin kuuluvan luottokannan enimmäismäärä säädetty Kehitysaluerahasto Oy:stä annetun lain 11 §:n 2 momentissa (1298/88). Tämän säännöksen mukaan sitoumuksen piiriin kuuluvien lainojen pääomaa saa samanlaisesti olla takaisinmaksamatta yhteensä enintään 2 400 000 000 markkaa. Takaustappioiden korvaamista koskevan vastaavan sitoumuksen piirissä kulloinkin olevien takausten kohteena olevien lainojen pääoma saa olla yhteensä enintään 500 000 000 markkaa. Luotto- ja takaustappioiden korvaamista koskevien sitoumusten piiriin tulevat ne yhtiön myöntämät lainat ja takaukset, jotka se myöntää ilman turvaavaa vakuutta tai vastavakuutta.

Luotonantoa ja takausten myöntämistä koskevat markkamääräiset rajat määriteltiin siten, että niiden arvioitiin vastaavan yhtiön toiminnan tarpeita vuoden 1993 loppuun asti. Kehitysaluerahasto Oy on kuitenkin vuodesta 1988 alkaen voimakkaasti lisännyt ilman turvaavaa vakuutta myönnettävien lainojen osuutta lainanannon kokonaismäärästään. Muutoksen syynä oli yhtiön pyrkimys suunnata toimintaansa riskirahoitukseen ja näin vastata pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin muuttuneilla rahoitusmarkkinoilla.

Vuonna 1989 ilman turvaavaa vakuutta myönnettyjen lainojen eli riskilainojen osuus yrityksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärästä oli noin 74 %, kun se vuoteen 1987 asti oli noin 50 %. Riskilainat olivat vuonna 1989 yhteensä 794 737 000 markkaa. Turvaavaa vakuutta vastaan, eli kokonaan yhtiön omalla vastuulla myönnettyjen lainojen määrä oli 273 608 000 markkaa ja lainananto yhteensä sanottuna vuonna 1 068 345 000 markkaa. Vuonna 1989 myönnettyjen riskiluottojen määrä oli kaksinkertainen vuoteen 1987 verrattuna. Riskitakausten määrä puolestaan nelinkertaistui ja oli 91 000 000 markkaa vuonna 1989. Yhtiön tarkoituksena on vuosien 1991—1994

toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan mitoittaa riskiluottojen ja -takausten osuus enintään 70 %:iin koko vuotuisesta rahoituksesta. Kehitysaluerahasto Oy:n myöntämien riskilainojen luottokanta 31 päivänä maaliskuuta 1990 oli 2 036 114 000 markkaa.

Kehitysaluerahasto Oy:n toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan yhtiön riskiluottokannan arvioidaan olevan vuoden 1992 päättyessä 3 400 000 000 markkaa. Voimassa olevassa laissa säädetty valtion vastuusitoumuksen piirissä olevien riskiluottojen enimmäismäärä 2 400 000 000 markkaa arvioidaan saavutettavan vuoden 1991 alussa.

Edellä esitettyyn viitaten ehdotetaan, että lain 11 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että valtioneuvoston yhtiölle antaman luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin kuuluvien lainojen yhteismäärän ylärajaa korotetaan. Näiden lainojen markkamääräiseksi enimmäisrajaksi ehdotetaan 3 500 000 000 markkaa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Valtio korvaa Kehitysaluerahasto Oy:lle sen luottotappioista osuuden, joka yhtiölle 17 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa luottotappiositoumuksessa on määritetty. Valtion korvausosuutta yhtiön luottotappioista on muutettu sitoumuksen voimassaoloaikana useasti. Vuoden 1989 maaliskuun alusta voimaan tulleen ehdon mukaan valtio korvaa syntyneistä luottotappioista aluepoliittisen 1. perusvyöhykkeen ja erityisalueen osalta 70 %, 2. perusvyöhykkeen osalta 60 % ja 3. ja 4. perusvyöhykkeen osalta 50 %. Tätä ennen valtion korvausosuus oli perusvyöhykkeestä ja erityisalueesta riippumatta 50 % ja vuoteen 1982 asti 80 %.

Kehitysaluerahasto Oy:n lainoista ja takauksista on aiheutunut luottotappioita seuraavasti:

	Luottotappio 1 000 mk (kaikista lainoista ja takauksista)	% riski— laina— ja takaus kannasta	Valtion suorittama korvaus luotto- tappiosta 1 000 mk ¹⁾
1984	58 631 000	5,47	22 809
1985	68 793 000	6,06	31 184
1986	74 780 000	6,66	41 064
1987	54 436 000	4,69	36 590
1988	51 551 000	3,66	39 410
1989	73 295 000	3,59	24 395

¹⁾ Valtion suorittaman luottotappiokorvauksen osalta on huomattava, että kunakin vuonna suoritettut korvaukset yhtiölle perustuvat lähes kokonaan aikaisempina vuosina kirjattuihin luottotappioihin.

Siinä tapauksessa, että Kehitysaluerahasto Oy:n toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetty riskiluottokannan nopea kasvu ja arvioitu kehitys luottotappioiden osalta toteutuu, syntyisi vuonna 1992 luottotappioita 134 000 000 markkaa, mikä on 4 % riskiluottojen lainakannasta. Takaustappioita syntyisi vastaavasti 18 000 000 markkaa. Valtion osuus tämän suuruisista luottotappioista olisi noin 55 % eli yhteensä noin 84 000 000 markkaa.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 22 päivänä tammikuuta 1971 annetun lain 11 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1298/88), näin kuuluvaksi:

11 §

— — — — —
Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin kuuluvien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisinmaksamatta yhteensä enintään 3 500 000 000 markkaa. Mainitussa lainkohdassa tarkoitetun takaustappioi-

den korvaamista koskevan sitoumuksen piirissä kulloinkin olevien takausten kohteena olevien lainojen pääoma saa olla yhteensä enintään 500 000 000 markkaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Kauppa- ja teollisuusministeri *Ilkka Suominen*

Laki

Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Kehitysaluerahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä 22 päivänä tammikuuta 1971 annetun lain 11 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1988 annetussa laissa (1298/88), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin kuuluvien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 2 400 000 000 markkaa. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettujen takaustappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piirissä kulloinkin olevien takausten kohteena olevien lainojen pääoma saa olla yhteensä enintään 500 000 000 markkaa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun luottotappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piiriin kuuluvien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 3 500 000 000 markkaa. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettujen takaustappioiden korvaamista koskevan sitoumuksen piirissä kulloinkin olevien takausten kohteena olevien lainojen pääoma saa olla yhteensä enintään 500 000 000 markkaa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*